

İstedadın da qanla, genlə nə-sıldən nəslə keçdiyi artıq qəbul olunub. Bizdə isə bunu sübut etməyə lüzum yoxdur, ona görə ki, yüzlərlə sübut var. Hamısı da göz qabağında. Yəni indi müxtəlif sənət sahələrində müvəffəqiyyətlə çalışan istedadlı sənət adamlarının əksəriyyəti bir vaxtlar bütün dünyaya səs salan korifey sənətkarların övladlarıdır. Bu üzdən istedadın atadan oğula keçdiyini söyləmək olar. Amma gəlin, görək məşhurların övladları bununla razılaşırlarmı? Validənlərini necə xatırlayırlar? Axı indi az qala sitayiş etdiyimiz dühaları övladlarından yaxşı kim tanıyır?

Tanınmış televiziya rejissoru, neçə-neçə televiziya tamaşalarını ekrana çıxarıb yaddaşlara həkk eləyən Xalq artisti Ramiz Həsənoğlu ilə anası gör-

badda çıxıb, özü də kiçik yaşlarında...

- Anam məktəbdə oxuyanda dram dərnəyinin üzvü olub. Sonra Aşqabadda teatr açılıb. 13 yaşı olanda o dövrdə Aşqabadda "Qarabağlar" məscidində mərhum sənətkarımız Rza Əfqanlının rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərən teatrın səhnəsinə çıxıb və "Aşıq Qərib" tamaşasında "Qərib" in bacısını oynayıb. Həmin tamaşadan sonra Rza Əfqanlı anama deyib ki, "Sən mütləq Bakıya gedib, teatr texnikumunda oxumalısan. Səndən gözəl aktrisa olacaq".

1934-cü ildə anam Bakı Tibb Texnikumuna daxil olmaq adı ilə Bakıya gəlib teatr texnikumuna daxil olur. Teatr texnikumunda milli teatrımızın korifeylərindən olan Fatma Qədirinin

çoxlu erməni ailəsi qayıtmışdı. Onda ailəmiz Gəncəyə köçdü. Həmin vaxtdan da anam Cəfər Cabbarlı adına Kirovabad Dövlət Dram Teatrının səhnəsinə çıxıb və 9 il həmin səhnədə "Gültəkin", "Dezdemon", "So-

yerdə yemədim. Bütün xörəkləri ləzzətli bişirirdi. Bunu da Aşqabadda yaşayanda nənəsinə öyrənmişim. Bacım da gözəl xörək bişirir və bu yeməklər hərdən anamın bişirdiyi yeməkləri xatırladır.

Anam həmişə geyiminə diqqət yetirib. O dövrdə xarici mallar yox idi. Əhali də əsasən paltarları tikdirirdi. Biz çox kasıb olmuşuq. Yadıma gəlir, ilk dəfə anam qardaşım ilə mənə kostyum alanda 13 yaşım vardı. Həmin kostumları anam Moskvadan alıb gətirmişdi.

- Ananızın hobbisi nə idi?

- Mütaliə.

- Ananızdan sizə hansı xasiyyətlər keçib?

- Onun həlimliyi. Amma buna baxmayaraq, anam bir adamdan inciyirdisə, birdəfəlik inciyirdi. Mənsə kimdən inciyirəm-

Ramiz Həsənoğlu: "Mən elə düşünürdüm ki, anam həmişə yanımda olacaq"

Anamın bişirdiyi dolmaları mən heç yerdə yemədim

kəmli aktrisa Ətayə Əliyeva və atası Həsən Mirzəyev barədə söhbətimizi təqdim edirik.

- ... Anam əslən Güney Azərbaycanlı Marağa şəhərində tacir ailəsində anadan olub. Hənəm Humay xanım isə Təbrizdən idi. Babam kiçik yaşlarında atasını itirdiyindən, dayısı himayəsinə götürüb ona savad verib. O da tacir orlub və babamı özü ilə tez-tez səfərlərə aparırmış. Babamın 17 yaşı olanda dayısı ölüb, bundan sonra bir çox həmvətənləri kimi Aşqabada gedib, orda başqa bir qohumunun yanında şeyird durub, çəkməçilik sənətini öyrənib. Sonra Aşqabadda böyük bir çəkməçi dükkanı açılıb, ancaq 1932-ci ildə bu dükkanı bağlamalı olub.

30 yaşı olanda Aşqabadda Humay nənəmə evlənib. 6 uşaqları olub. Anam onların ilk övladı olub və 1920-ci ildə Aşqabadda doğulub. Sonradan babamgil İran vətəndaşları olduqlarına görə SSRİ pasportu ala bilməyiblər və 1938-ci ildə İrana sürgün olunublar. Ancaq anam artıq Bakıda atamla evli olduğu üçün pasport ala bilmiş. Babamgil İrana getməmişdən əvvəl Bakıya gəlib anamla görüşüblər. Anam nənəmdən xahiş eləyib ki, heç olmasa, balaca bacısı Camal onunla qalsın, nənəm razı olmayıb. Ondən sonra anam 54 il ailəsini görə bilmədi. 1992-ci ildə sərhədlər açılıb İrana gedib bacı-qardaşları ilə görüşdü. O zaman artıq babamla nənəm həyatla vidalaşmışdılar. Qəribədir, babamgil anamla vidalaşmaq üçün Bakıya gələndə böyük bacım dünyaya təzəcə gəlmiş və ilk övlad kimi ailəyə böyük sevinc gətiribmiş. Əvvəlcə sevinc sonra kədərlər, özü də insanın ömrü boyu özü ilə yanaşı gedən kədərlər...

- Eşitdiyimə görə, Ətayə xanım səhnəyə ilk dəfə Aşqab-

kursunda oxuyub. Anam elə həmin ildə də Akademik Milli Dram Teatrının səhnəsinə çıxıb. İlk rolu da "Özgə uşağı" əsərindəki "Raya" olub. Bu rolu ona tamaşanın quruluşçu rejissoru rəhmətlik Rza Təhmasib həvalə edibmiş...

- Atanızla harda tanış olub?

- Teatrda... Mənim atam Hə-

sənəyə Mirzəyev də aktyor idi. Uzun illər İrəvan, Gəncə teatrlarının səhnələrində böyük obrazlar yaradıb, sonralar səsi zəiflədiyinə görə aktyorluğu atdı. Onlar 1936-cı ildə tanış olublar. Onda anamın 16 yaşı varmış. Onları Gülxar xanım Həsənova tanış eləyib. Anamın yaşı nikağa düşmədiyinə görə təvəllüd ilini dəyişib, 1918-ci il eləyiblər. Onlar demək olar ki, köçəri həyat sürüblər. Evləndəndən az sonra İrəvana köçüblər. 1936-cı ildən 1948-ci ilə qədər bir neçə dəfə İrəvana gedib-qayıdılar. Anam danışırdı ki, bir dəfə yenə işdən getmək üçün ərizə yazıb Ədil İsgəndərova verib. Ədil müəllim çox hirsənib və deyib ki, "İndi ki gedirsən, get, amma geri qayıtma... Mən səni işə götürməyəcəyəm... Buna bax, böyük aktrisa zad deyilsən ki?..."

Mən özüm İrəvanda anadan olmuşam. 1948-ci ildə İrəvan Dövlət Dram Teatrı bağlandı və bir çox azərbaycanlı ailəsi kimi bizi də ordan köçürdülər. Çünki o dövrdə xaricdən Ermənistan

na", "Sevil", "Həcər" və başqa yaddaqalan obrazlar yaradıb. 1956-cı ildə isə yenidən Ədil İsgəndərovun təklifi ilə Az.Dramaya qayıdıb. Teatra gələn kimi Ədil müəllim Mehdi Hüseynin "Cavanşir" tamaşasında baş rollardan birini - "Gültəkin"i anama tapşırıb. Və o gündən 1987-ci ilə qədər anam bu teat-

sə, tez barışıram. Bəzən bizi zahirən də oxşadırlar. Anamın ən böyük keyfiyyəti öz sənətinə sadıqlığı idi. Bu mənə də keçib. Mən də öz sənətimə sadıqəm. Ymumiyətlə, mən anamla dost olmuşam. Bəzən ailədə sənətlə bağlı mübahisələr düşəndə, anamla mənim fikirlərim üst-üstə düşürdü.

- Bəs nə üçün onu cəmi bir tamaşaya çəkmişiniz?

- Bilirsinizmi, mən elə düşünürdüm ki, anam həmişə yanımda olacaq. İndi böyük təəssüf hissi keçirirəm ki, mən onu tək "Topal Teymur" televiziya tamaşasına çəkmişəm. Əvvəllər də təkliflər eləyirdim. Həsə razı olmurdu, deyirdi bu rolu filankəsə ver... 1974-cü ildə "Ötən ilin son gecəsi" tamaşasını çəkmək istədim. Baş rola anamı çəkəcəkdim. O dövrlərdə atam bərk xəstələndi. Başımız ona qarışdı. Sonra həmin rola Zərnigar Ağakışiyevanı çəkdim. Bunu anam istədi. Hətta həmin rol üçün tikdiriyi paltarları da ona verdi.

- Elə olubmu ki, sizin tamaşaları bəyənməsin?

- "Kamança" tamaşasını nədənsə bəyənmədi. Amma "Günahsız Abdulla" tamaşasını çox bəyənməmişdi. Hətta mən ona "Abdullanın anası" nı təklif elədim. İstəmədi, dedi "qoy, Sofa oynasın".

- Son günlərini necə xatırlayırsınız?

- Mən həmişə anamı cavan vaxtlarında olduğu kimi xatırlayıram. Onun son günlərini, ağır xəstəliklə mübarizə apardığı zəif vaxtlarını yadıma salmaq istəmirəm. Bayaq dedim, anamın teatrda getməsi ona pis təsir elədi. 1991-ci ildə kliniki ölüm keçirdi. Biz onu birtəhər ölümün əlindən aldığımız. İkinci dəfə 1995-ci ildə klinik ölüm keçirdi. Amma bu dəfə onu xilas edə bilmədik...

İLTIFAT